

Posudek vedoucího bakalářské

Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Renáta Routová

Obor: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání se sdruženým studiem Francouzský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Název práce v českém jazyce: Jáchym Topol, Kloktat dehet: Postmoderní protifaktová historická fikce

Název práce v anglickém jazyce: Jáchym Topol, Gargling with Tar: Postmodernist counterfactual historical fiction

Vedoucí práce: prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. et Mgr. Eva Blinková Pelánová, Ph.D.

Předložená práce se zabývá kompletní analýzou Topolova románu Kloktat dehet jako textu, který reprezentuje v české literatuře ne příliš častý žánr protifaktové fikce. I když je pravdou, že nejde o ojedinělý pokus, svoji komplexností při stavbě literárního tvaru stojí na pomyslném vrcholu nejenom žánru (či spíše subžánru) jako takového, ale současně představuje jeden z nejzdařilejších prozaických textů počátku milénia, a je současně ostře společensky kritický v době, v níž právě žánr společensko-kritického románu byl neoprávněně upozaděn.

Renáta Routová předkládá práci, která je v mnoha ohledech zdařilá. Metodologicky ji založila na důvěrném obeznámení se s náročnou teoretickou literaturou a to bez ohledu na její jazykovou provenienci. Podařilo se jí přitom nejenom rozpoznat metodologickou nástrojovost těchto textů, ale především je velmi tvořivým způsobem aplikovat, takže tyto nástroje prokázaly svoji noetickou připravenost.

Při analýze Topolova románu nezůstala v pouhé obsahové popisnosti, ale podařilo se jí rozpoznat klíčové sémantické postupy, které zakládaly specifičnost fikčního světa, a které ve své podstatě způsobovaly jeho trvalou subverzi – ať už ve vztahu k vyprávění jako takovému (jeho hodnotové, výpovědní či pravdivostní konstrukci), tak ve vztahu k dějinným událostem, které tvořily základ pro ludický prostor Topoly fikce. Oceňuji i pasáže týkající se konstrukční síly jazyka a antropologické funkce vyprávění, výkladovou přehlednost, hloubku a současně nepřetíženost a nepředvádívnost textu, tedy jistou formulační důslednost a poctivost. A oceňuji i skutečnost, že interpretace se soustředila na strukturní rovinu textu, jeho motivickou, významovou a narativní výstavbu, a ani na okamžik neskouzla k povrchní interpretační žvanivosti (tomuto neblahému jevu prací méně nadaných studentů).

Domnívám se, že práce Renáty Routové je jako práce bakalářská nadstandardním výkonem, a jsem přesvědčen o úspěšnosti její obhajoby.

Vzhledem k důsledné neodbíhavosti a textostřednému čtení si přeci jen do rozpravy dovolím navrhnout otázku přemýšlející opačným směrem: Jakou společenskou funkci/Jaké funkce má tento typ textů a tento text zvláště? Mohli bychom jeho analýzou získat projekční představu o vlastnostech/kvalitách společnosti (národní povaha), na níž je zacílen?

Prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

